

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Георги Владимиров Игнатов,
преподавател от катедра „Спортни игри и планински спортове“ към
Департамент по спорт на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

**Относно: рецензирани научни трудове и учебна дейност
на доц. Ирен Йорданова Пелтекова, доктор,**

единствен кандидат за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“, обявен от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 67 от 28.07.2020г. по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Физическо възпитание и спорт – баскетбол) към катедра „Спортни игри и планински спортове“ при Департамент по спорт на СУ „Св. Климент Охридски“.

I. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Спортни игри и планински спортове“ към Департамент по спорт на СУ „Св. Климент Охридски“, съгласно Решение на Департаментния научен съвет на Департамент по спорт, ДИУУ, ДЕО, протокол №20 / 14.09.2020 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД-38-445 / 23.09.2020 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

II. Данни за кандидатката

Ирен Пелтекова е родена на 19 март 1967 г. в гр. София. Средното си образование завършва в Средно спортно училище „Чавдар“ – гр. София през 1986 г. През 1992 г. завършва НСА „Васил Левски“ с две специалности – „Учител по физическо възпитание“ и „Треньор по баскетбол“. Състезателка по баскетбол от 1975 до 1992 г. – от подрастващи до жени в клубовете „Локомотив“ (Сф), „Славия“ (Сф), „Септемврийска слава“ (Монтана) и „ХФК Марек“ (Дупница). Работила е като треньор по баскетбол на деца в БК „БУБА“ (Сф) от 1995 до 1997 г. Била е хоноруван преподавател по спорт – баскетбол в Софийски университет и в НСА от октомври 1998 до юни 1999 г. През 1999 г. постъпва на работа в СУ „Св. Климент Охридски“ като преподавател по спорт – баскетбол. От 2003 г. е асистент, а през 2005 става главен асистент. През 2012 г. защитава докторската си дисертация и получава научното звание „Доктор“ по 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по баскетбол). През 2014 г. става „Доцент“ по същото направление. От 2001 г. до днес е треньор по баскетбол на студенти в СУ, в т.ч. на представителния студентски отбор (мъже) – от октомври 2001 до януари 2003 г., а от февруари 2003 г. до днес е треньор на представителния отбор на СУ по баскетбол (жени), с който през 2014 и 2015 г. става Национален

университетски шампион по баскетбол, а през 2015 и 2019 г. – Студентски шампион по баскетбол 3x3. Треньор на годината на СУ „Св. Климент Охридски“ за 2008 и 2014 г. Притежава съдийска квалификация по баскетбол – III категория. През 2011 г. придобива международен треньорски лиценз за треньор по корфбол – II ниво.

Член е на управителния съвет на Асоциацията за университетски спорт „Академик“ от 2015 до 2019 г. Член на Техническата комисия по баскетбол към АУС „Академик“ от 2012 г. до днес. Член на „Жури д’Апел“ на състезанията от Националния студентски шампионат по баскетбол и баскетбол 3x3 от 2017 г. до днес.

Ръководител е на катедра „Спортни игри и планински спортове“ към Департамента по спорт от 2011 до 2017 г. Член на Съвета на Департамента по спорт към СУ „Св. Климент Охридски“ от 2013 до 2017 г. Председател на комисия по атестации на преподавателите от Департамента по спорт от 2009 до 2017 г.

Член на Общото събрание и на Централната изборителна комисия на Софийския университет – от 2015 до 2019 г. Член на екипа по качество и вътрешен одит към СУ „Св. Климент Охридски“ – от 2017 г. до днес. Член на Департаментния научен съвет от месец март 2016 до днес. Председател на синдикална организация ФУНИС към Департамента по спорт от 2014 г. до днес. Заместник директор на Департамента по спорт от месец март 2018 г. до днес.

III. Обобщени количествени и качествени данни за педагогическата и научноизследователската дейност на кандидата

Научната продукция на доц. Пелтекова, д-р изпълнява критериите за научност като истинност, достоверност, иновативност, принос в науката и практиката и други признаци специфични за научното познание. Оценката за научните резултати на кандидатът, които представя като наукометрични данни, изписани от НАЦИД са, както следва:

- Индикатори в група А: общо 50 т.
- Индикатори в група В: общо 100 т.
- Индикатори в група Г: общо 271,5 т.
- Индикатори в група Д: общо 150 т.
- Индикатори в група Е: общо 180 т.

Както е видно, наукометричните показатели на научната дейност на доц. Пелтекова, д-р и в трите групи (Г, Д и Е) значително надвишават стойностите от необходимите минимални изисквания, съобразно ЗРАСРБ.

В резултат на дългогодишното си обучение доц. Пелтекова, д-р е придобила специализирани научни знания и конкретни професионални умения и компетенции, които успешно прилага в академичен и професионален план, в научноизследователска и проектна дейност.

Кандидатката е била ръководител на два национални научно-изследователски проекта и е участвала като експерт в още 8 научни и образователни проекта в областта на физическото възпитание и спорта. Свидетелства за високата професионализация на доц. Пелтекова, д-р се откриват и в цитирането на нейни 50 научни труда, което е безспорно ценно за всички специалисти.

IV. Описание на научните трудове

Доц. Пелтекова, д-р е авторка на 66 научни труда в областта на физическото възпитание и спорта (ФВС). За участието си в конкурса тя представя за рецензиране по теоретични, научно-приложни и практически аспекти общо 20 научни труда, от които по вид:

1. Монография – 1 бр.
2. Книга – 1 бр.
3. Учебно помагало – 1 бр.
4. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни – 2 бр.
5. Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране – 15 бр.

Авторският дял от научни публикации е: самостоятелен автор – 17 труда и в съавторство – 3 труда, от които в по един труд е първи и втори автор, а в третия е шести автор.

Представената научна продукция може да бъде разпределена тематично, както следва:

- Професионална подготовка на спортнопедагогическите кадри, в т.ч. бъдещи учители по физическо възпитание и спорт (научни трудове с номера 1, 3, 6, 11, 18, 20).
- Спортна подготовка на студенти от учебно-профилирани групи по баскетбол (научни трудове с номера 2, 4, 5, 10, 12, 13, 15, 16).
- Ролята на преподавателите по спорт във висшите училища и педагогическата комуникация в обучението, като начин за подобряване качеството на обучение по спорт и в частност баскетбол (научни трудове с номера 7, 8, 9, 14, 17, 19).

V. Научни приноси

На базата на представените публикации, научните обобщения, доказателства, изводи и цялостната дейност на доц. Ирен Пелтекова, д-р си позволявам да систематизирам основните и научни приноси, както следва:

I. В областта на професионалната подготовка на спортнопедагогическите кадри:

I.1. Принос към повишаване качеството на професионалната подготовка на спортнопедагогическите кадри – разработен, апробиран и внедрен в практиката е иновативен модел, съдържащ специфични баскетболни тестове за установяване нивото на техническата подготовка на студенти –

бъдещи учители по физическо възпитание и спорт. Моделът служи за оценка на нивото на владеене на основни технически умения по баскетбол, като към тях са оформени съответните оценъчни скали за мъже и жени (научни трудове с №1, 6);

I.2. Принос към изясняване на мотивацията на учителите по физическо възпитание и спорт към качествен труд (научен труд с №1);

I.3. Принос към управлението и комплексната практическа организация на състезания по баскетбол с целенасочен акцент към ученическите и студентски състезания – документация, реализация, практически препоръки към учители по ФВС (научен труд с №3);

I.4. Принос в изясняването на важни професионални компетенции и личностни качества на учителите по ФВС, преподавателите по спорт и треньорите по баскетбол и проблемите за качественото им обучение в университетска среда (научни трудове с №11, 18, 20).

II. В областта на спортната подготовка на студенти от учебно-профилирани групи по баскетбол:

II.1. Принос към методиката на обучението по баскетбол на студенти от учебни (профилирани) групи по време на семестрите и по време на учебно-спортните практики — разработени и внедрени в обучението по баскетбол са два методически модели, като вторият е единствен по рода си у нас до този момент. Особено ценен за практиката е предложеният набор от баскетболни упражнения за стрелба в коша и кондиционна подготовка на студентите по време на спортна практика преди началото на учебната година (научен труд с №2);

II.2. Принос към усъвършенстване средствата на физическото възпитание и спорта, използвани за кондиционна подготовка на студенти – разработена и внедрена е специализирана програма на базата на физическото развитие и физическата подготовка на студентите преди и по време на учебната година (научни трудове с №2, 4, 5, 13);

II.3. Принос към установяване нивото на тренираност на студенти и безопасно физическо натоварване по време на баскетболните занимания (научен труд с №10);

II.4. Принос към подобряване качеството на организация на заниманията по баскетбол със студенти – установяване на общата и моторната плътност на урока по баскетбол в рамките на два академични часа (90 мин) и развиване на двигателните качества със средствата на баскетболната игра (научни трудове с №15, 16);

II.5. Принос към запазване на историята за развитието на баскетбола в СУ „Св. Климент Охридски“ – исторически справки за преподаватели, класирания на представителни отбори (мъже и жени) у нас и в чужбина за 90-годишен период от време (научен труд с №12).

III. В областта на ролята на преподавателите по спорт във висшите училища и педагогическата комуникация в обучението, като начин за подобряване качеството на обучение по спорт и в частност баскетбол:

III.1. Принос в изясняването на важни аспекти при самооценяването на личните и професионални качества на преподавателите и оценяването на тези качества от студентите – обратна връзка и ниво на съвпадение между самооценка и оценка (научни трудове с №7, 8, 9, 14);

III.2. Принос в изясняване на влиянието на обратната връзка на студентите за подобряване качеството на обучение – своевременно коригиране на установените проблемни теми, чрез комуникация между страните участващи в педагогическия процес (научни трудове с №17, 19).

Представената научна продукция в един широк спектър, нейната съдържателна страна, резултатите и изводите ми дават основание да определя авторът като водещ по проблемите на баскетбола и по-конкретно баскетбола във висшите училища в нашата страна. От анализа на научната продукция на доц. Пелтекова, д-р прави впечатление високата компетентност и интерпретацията на научните изследвания.

Предложената от доц. Пелтекова, д-р научна продукция отговаря на изискванията за академична длъжност „Професор“.

VI. Учебна и научно-изследователска дейност

При прегледа на публикуваните данни относно учебната и научноизследователската дейност на доц. Пелтекова, д-р се открива, че са изпълнени условията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. По-конкретно обявеният конкурс има пълна учебна натовареност със съответните задължителни и избираеми курсове.

Доц. Ирен Пелтекова, доктор е основен преподавател към катедра „Спортни и планински спортове“ към Департамента по спорт при СУ „Св. Климент Охридски“.

Изключително важно е да се отбележи, че доц. Пелтекова, д-р води дисциплината „Методика на преподаване по баскетбол“ с прилежащите лекции и упражнения в специалността „Физическо възпитание и спорт“ към Факултет по науки за образованието и изкуствата от нейното създаване през 2009 г. до днес. Към същата специалност води и лекционният курс по дисциплината „Методика на преподаване по хандбал“. Ирен Пелтекова е основател и ръководител на магистърската програма „Спортни дейности и туризъм“ също към ФНОИ от 2016 г. до днес, където води три основни дисциплини.

По мои лични впечатления тя е автор на редица иновативни подходи за нуждите на учебната работа със студентите от профилираните групи по баскетбол, с тези от специалността „Физическо възпитание и спорт“ към ФНОИ и разбира се със студентките участнички в баскетболния отбор на

Университета. Също така тя е авторка на собствени лекционни курсове, преподавайки на студентите от ФЖМК. Този факт свидетелства, че тя е отлично подготвена да създава, презентира и текущо да обновява съдържанието на водените от нея лекционни курсове. В съдържателно отношение създадените курсове разкриват класическия облик на педагогическата наука, но и съвременните ѝ постижения, допълнително илюстрирани с множество примери от практиката. Всичко това ги прави не само теоретико-приложно ориентирани, но и особено полезни и атрактивни за широката аудитория от студенти, докторанти, специалисти.

Доц. Пелтекова, д-р е научен ръководител на един защитил докторант и двама в процедура, като темите на дисертационните им трудове са своеобразно продължение на научните и търсения и дългогодишен изследователски опит. По този начин тя на практика споделя с тях своите ефективни начини и практики как се преподава и как се постига високо качество на научноизследователската и публикационната дейност.

Доц. Пелтекова, д-р е член на редакционната колегия на Годишниците на Департамента по спорт и на Сборниците от Международната научна конференция, организирана от Департамента по спорт при СУ „Св. Климент Охридски“ – от 2014 г. до днес. Тя има 39 участия в научни конференции от които 30 у нас и 9 в чужбина. Има и над 20 участия като член на Научни журита по педагогическите направления 1.3 и 7.6 от тях 4 като рецензент. Всичко това свидетелства, че тя влага дългогодишни, последователни и целенасочени усилия в своето академично обучение и в постигане на висока професионализация.

Представената продукция за рецензиране не дублира разработки на други автори и няма наличие на плагиатство.

Нарушения в хода на конкурса не са констатирани.

VII. Заключение

На основание на цялостния анализ на представената научна продукция, на дългогодишните ми лични впечатления, считам че кандидатът за академична длъжност „Професор“ доц. Ирен Йорданова Пелтекова, д-р притежава нужната професионално-педагогическа и научна подготовка. Ирен Пелтекова е уважаван преподавател с богата практическа и отлична теоретична подготовка. Тя е пример за спортен педагог в системата на висшето образование, която успешно съчетава научноизследователската дейност с конкретната преподавателска работа и осъществена дейност. Ползва се с уважение сред студентите и колегите си.

Въз основа на изложеното и качествата на кандидата, с убеденост предлагам на Уважаемите членове на научното жури да присъдят на доц. Ирен Йорданова Пелтекова, д-р – академичната длъжност „Професор” по 1.3. Педагогика на обучението по... (Физическо възпитание и спорт –

баскетбол) за нуждите на катедра „Спортни игри и планински спортове“ към Департамент по спорт при СУ „Св. Климент Охридски“.

03. 11. 2020 г.
гр. София

Изготвил рецензията:
/проф. Георги Игнатов, д-р/